

57 цікавих ідіом і приказок в німецькій мові

57 interessante Redewendungen auf Deutsch

Прислів'я та приказки цікаві тим, що відображають мислення, історію та культурні особливості країни. Цікаво порівнювати, як по-різному можуть доноситися одні й ті ж смисли. І, таким чином, трохи більше знайомитися з німецьким життям і мисленням німців.

До речі, я не зустрічала приказок, які стримують прагнення до чогось, радіти або мріяти. Українські приказки, наприклад, «не смійся наперед» або «не говори гоп, поки не перескочиш» аналогів не мають.

Але подивимося на інші цікаві приклади:

1. *Übung macht den Meister.*

Дослівно: практика призводить до майстерності.

Значення: чим більше практики граматики і лексики, тим швидше ви станете вільно розмовляти.

2. *Nur die Harten kommen in den Garten.*

Дослівно: тільки сильний залишається в саду.

Аналогія з еволюцією в природі: як і паростки, проростають не всі, а тільки найсильніші.

3. *Alles hat ein Ende, nur die Wurst hat zwei.*

Дослівно: у всього є кінець, але тільки у ковбаси – два кінці.

Ось і вирішуйте самі, що німці мають на увазі)

4. *Kleinvieh macht auch Mist.*

Дослівно: навіть маленькі тварини роблять купу гною.

А мова про те, що маленькі кроки призводять до великих результатів.

5. *Das Leben ist kein Ponyhof.*

Дослівно: життя – це не ферма з поні.

Іншими словами – не завжди можна отримати те, що хочеться. На жаль.

6. *Kinder und Betrunkene sagen immer die Wahrheit.*

Дослівно: діти і п'яні завжди говорять правду.

Якщо хочеться описати якусь групу людей або людини, хто завжди говорить правду і не прикрашає, щоб домогтися своїх цілей, можна використовувати цей вислів.

7. *Wenn man dem Teufel den kleinen Finger gibt, so nimmt er die ganze Hand.*

Дослівно: даси дияволу маленький пальчик, він відкусить всю руку.
У значенні, що люди можуть використовувати іншого, якщо тільки їм це дозволити.

8. *Klappe zu, Affe tot.*

Дослівно: закрий кришку, мавпа мертва.
Насправді це варіант сказати «ось кінець історії».

9. *Was ich nicht weiß, macht mich nicht heiß.*

Дослівно: чого я не знаю, мене не гарячкує.
Значення: це мене не турбує.

10. *Was Hänschen nicht lernt, lernt Hans nimmermehr.*

Дослівно: що маленький Ганс не навчився, дорослий Ганс ніколи не дізнається.
Це як не можна навчити стару собаку новим трюкам.

11. *Stochere nicht im Bienenstock.*

Дослівно: не тикай у бджолиний вулик.
Значення: не тормоши це, а то хто знає, що буде.

12. *Wo sich Fuchs und Hase gute Nacht sagen.*

Дослівно: це де лисиця і заєць бажаю один одному добраніч.
Про дуже віддалене місце, десь у чорта на пасках.

13. *Besser ein Spatz in der Hand, als eine Taube auf dem Dach.*

Дослівно: краще горобець в руці, ніж голуб на даху.
Варіація: краще сьогодні горобець як завтра голубець / краще синиця в руці, аніж у небі журавель.

14. *Arbeit ist die beste Jacke.*

Дослівно: робота – це найкращий піджак.
У значенні, що кращий спосіб себе зігріти, це зробити щось корисне і гарненько попрацювати.

15. *Aller Anfang ist schwer.*

Дослівно: будь-які починання складні.
І це нормально. Продовжуйте робити те, що ви починаєте (будь то новий проект, робота на новій посаді, вивчення мови) – і все обов'язково вийде.

16. *Des Teufels liebstes Möbelstück ist die lange Bank.*

Дослівно: улюблене місце диявола – довга лава.
У німецькій – класти щось на довгу лавку означає відкладати.
Виходить, що якщо довго щось відкладати, то це дістанеться дияволу. Ну ви зрозуміли – не відкладайте в дальній ящик.

17. *Wer rastet, der rostet.*

Дослівно: хто відпочиває – іржавіє.
У значенні, що щоб домогтися в чомусь успіху і результату, слід постійно над цим працювати.

18. *Anfangen ist leicht, Beharren eine Kunst.*

Дослівно: починати легко, а наполегливість і завзятість – це мистецтво.
Дійсно, на початку багатьох починань є запал і віра, а підтримувати постійно мотивацію – основне завдання і робота.

19. *Aus Schaden wird man klug.*

Дослівно: помилки роблять нас розумнішими.
Ніхто не любить помилятися. Але саме вони – обов'язкова частина розвитку і руху вперед. За фактом, саме помилки вчать нас, як робити правильно.

20. *Das Billige ist immer das Teuerste.*

Дослівно: найдешевше – завжди найдорожче.
Варіація: скупий платить двічі. І нагадування, що не потрібно економити на якості. У довгостроковій перспективі ми завжди виграємо, якщо не економимо, а купуємо те, що краще, хоч і дорожче.

21. *Den Wald vor lauter Bäumen nicht sehen.*

Дослівно: ви не бачите лісу через дерева.
У значенні, що завжди треба пам'ятати про велику картину. Маленькі перемоги або маленькі складності – це всього лише один момент.

22. *Erst denken, dann handeln.*

Дослівно: спочатку подумай – потім роби.
Значення: сім разів відміряй, один – відріж.

23. *Eile mit Weile.*

Дослівно: отримуйте задоволення від процесу.
Тут і додати нічого. Якщо сильно морочитися про результат, то можна пропустити весь процес. А його можна перетворити на задоволення.
Англіїці в таких випадках кажуть: Зупинись і понюхай троянди. Дуже лірично і нагадує, не забувати про радощі в процесі.

24. *Kümmere Dich nicht um ungelegte Eier.*

Дослівно: не турбуйся про яйця, що ще не знесені.
Майбутнє настане, хвилюєтеся ви чи ні. І ймовірно, частина хвилювань ніколи не трапиться. Чи варто хвилюватися даремно?

25. *Krummes Holz gibt auch gerades Feuer.*

Дослівно: криві колоди також роблять рівне полум'я.
Найкраще – ворог хорошого. Пам'ятайте і не прагніть до перфекціонізму, не чекайте ідеального моменту. Зробіть те, що ви можете з тим, що у вас є, прямо зараз.

26. *Man muss die Dinge nehmen, wie sie kommen.*

Дослівно: приймайте речі, як вони і є.
У житті рідко трапляється, що відбувається саме так, як заплановано. Тому важливо приймати все, як воно і є.

27. *Morgenstund hat Gold im Mund.*

Дослівно: ранкова година приносить золото в роті.
Німецьке нагадування, що хто рано встає, тому Бог подає. Тому що ранок – найбільш продуктивний час для багатьох.

28. *Taten sagen mehr als Worte.*

Дослівно: справи говорять більше, ніж слова.
Так що досить базікати, давайте робити)

29. *Wer zwei Hasen jagt, fängt keinen.*

Дослівно: погонишся одночасно за двома зайцями, жодного не зловиш.
Ну тут і додати нічого: одне завдання – потім друге.

30. *Wer A sagt, muss auch B sagen.*

Дослівно: хто говорить А, говорить і В.
Якщо хочеться досягти результату, будьте готові дійти до кінця.

31. *Wenn der Reiter nichts taugt, ist das Pferd schuld.*

Дослівно: якщо їздець не хороший, це не вина коня.
Значення – поганому танцюристу і підлога заважає. Не слід шукати, хто винен – обставини завадили або погана погода. Відповідальність, зрештою, – на нас!

32. *Der Hunger kommt beim Essen.*

Дослівно: апетит приходить під час їжі.
Коли мотивація на нулі на самому початку, знайдіть сили почати і швидше за все, сам процес вас захопить.

33. *Dienst ist Dienst und Schnaps ist Schnaps.*

Дослівно: робота – це робота, шнапс – це шнапс.
Навіть коли ми робимо роботу, яка нам подобається,
це не завжди цікаво і весело. Часом потрібно просто засукати
рукава і зробити її.

34. *Es wird nicht so heiß gegessen, wie es gekocht wird.*

Дослівно: ми не їмо все таким гарячим, як при приготуванні.
У значенні, що ми часом уявляємо собі все гірше, ніж воно насправді.

35. *Am Ball bleiben.*

Дослівно: залишатися біля м'яча.
У значенні: тримати руку на пульсі, не припиняти щось робити, бути в
курсі справ.

36. *Ein alter Hase sein.*

Дослівно: бути літнім зайцем.
У значенні бути хитрим і досвідченим. Адже саме досвідчені кролики з
великим успіхом уникають ризику нападу хижих тварин в лісі.

37. *Liebe und Verstand gehen selten Hand in Hand.*

Дослівно: любов і розум рідко йдуть рука об руку.
Любов зла – полюбиш і козла. Погодьтеся, нуднувато у німців
формулювання, хоча в рифму)

38. *Das ist im grünen Bereich.*

Дослівно: це в зеленій зоні.
У значенні – це прийнятно, це нормально.

39. *Das ist ein Katzensprung.*

Дослівно: це стрибок кішки.
Значить, що це зовсім недалеко, буквально два кроки звідси.

40. *Tomaten auf den Augen haben.*

Дослівно: мати помідори на очах.
У значенні не бачити те, що діється поруч з тобою.

41. *Sei kein Frosch!*

Дослівно: не будь жабою!
У значенні, не будь боягузом! Чомусь жабі дісталось)

42. *Das Haar in der Suppe suchen.*

Дослівно: Шукати волосся в супі.

Забавно, як у німців все прямолінійно і по справі.
Хоч і нагадують, що не треба б чіплятися до дрібниць,
але погодьтеся, волосся з супу все-таки хотілося б дістати)

43. *Jemanden im Regen stehen lassen.*

Дослівно: залишати когось на дощі.
Трохи сумна картина представляється. І значення під стать – кинути людину у важкий момент.

44. *Einen Dachschaden haben.*

Дослівно: мати аварію даху.
Краще і не скажеш - бути божевільним.

45. *Das ist mir wurst.*

Дослівно: це ковбаса для мене.
Дуже німецьке «мені все одно» або «мені до лампочки».

46. *Sie kannst du warten bist du schwarz wirst.*

Дослівно: не чекай, інакше почорнієш.
У середньовіччі Європу накрила епідемія, яку називали «чорна чума» або «чорна смерть». Тому тлумачення «не чекай, а то почорнієш» досить буквально відображало те, що відбувається тоді. А до нас прийшло в значенні, що не варто відкладати і чекати біля моря погоди.

47. *Blauen Dunst vormachen.*

Дослівно: показати блакитний туман.
У значенні сипати пил в очі, намагатися обдурити. В цілому, з туманом цікава асоціація.

**І кілька приказок, які переводяться
вельми дослівно:**

48. *Die Katze im Sack kaufen.*
Купити kota в мішку.
49. *Alles über einen Kamm scheren.*
Під одну гребінку.
50. *Der Apfel fällt nicht weit vom Stamm.*
Яблуко від яблуні недалеко падає.
51. *Stumm wie ein Fisch.*
Німий, як риба.
52. *Die Dinge beim Namen nennen.*
Називати речі своїми іменами.
53. *Das Spiel ist (nicht) die Kerzen wert.*
Гра (не) варта свічок.
54. *Aus einer Mücke einen Elefanten machen.*
Робити з мухи слона.
55. *Da liegt der Hund begraben.*
Ось де собака закопана!
56. *Ein Sturm im Wasserglas.*
Буря в склянці води.
57. *Ende gut, alles gut.*
Все добре, що добре закінчується.